

**ESTUDI SECTORIAL I
DIAGNOSI ACTUAL PER A LA
FIXACIÓ DE LES LÍNIES
ESTRATÈGIQUES I
L'OBJECTIU PER AL
MANTENIMENT I MILLORA
DE L'ENTORN AGRARI DEL
MUNICIPI D'OLIVA.**

AGRICULTURA
AJUNTAMENT D'OLIVA

PROENHEC
CONSULTORIA ESTRATÈGICA

EQUIP REDACTOR

► **Hector Carrió Castellano, Coordinador-redactor.**

Enginyer Agrònom graduat l'any 2010 i Enginyer Tècnic Agrícola graduat l'any 2008. Tècnic Superior en Gestió i Organització dels Recursos Naturals i Paisatgístics graduat l'any 2001.

► **Carla Roca Mora, Dinamitzadora ecosocial.**

Postgrau en Dinamització Local Agroecològica (2019). Tècnica Superior en Animació Sociocultural i Turística (2016). Llicenciada en Belles Arts (2014).

► **Jordi Larrègula Guerrero, Anàlisi de dades i desenvolupament territorial.**

Enginyer de Forests graduat l'any 2009 i Enginyer Tècnic Forestal graduat l'any 2006. Postgrau en Sistemes d'Informació Geogràfica per a la Gestió Territorial i Municipal (2008) i Postgrau en Restauració d'Espais Degradats (2012)

► **Sonia Carrió Costa: Introducció general, anàlisi geoespacial, cartografia i edició.**

Graduada en Geografia i Ordenació del Territori (2018).

► **Marc Miralles Ballester: Anàlisi geoespacial, cartografia i edició**

Graduat en Ciències Ambientals (2019). Graduat en Geologia (2016).

INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament d'Oliva, amb la col·laboració de **PROENHEC Consultoria Estratègica**, ha posat en marxa un **projecte** destinat a revisar, juntament amb els actors econòmics (de la producció agrària) i organitzadors socials, la cadena agroalimentària local.

MOTIVACIÓ

- ▶ El Pla de Desenvolupament Agrari és una iniciativa de l'Ajuntament d'Oliva que pretén **contribuir** a la **reactivació** del sector primari com un dels eixos de l'economia local, la **preservació** de l'espai agrari del municipi i fer-ho de manera sostenible, socialment responsable i coherent amb l'entorn, evitant la degradació del territori i la reducció dràstica de l'ocupació agrària.
- ▶ Amb aquesta iniciativa i mitjançant la **reflexió, el debat i la participació** del conjunt de la ciutadania de d'Oliva, i especialment dels agents agraris locals, "s'ha de poder **definir el futur** que es vol per al sector agrari del poble i les **accions** a dur a terme per tal de fer-lo realitat des dels principis de sostenibilitat, adequació i no deteriorament de l'entorn, viabilitat tècnica i econòmica, i utilitat social".

JUSTIFICACIÓ

- ▶ Oliva ha estat tradicionalment una població **eminentment agrícola**, la seva història productiva l'ha anat forjant al llarg del temps fins arribar a l'actualitat, moment actual en el que només un **6%** aproximadament de la població activa és llauradora professional.
- ▶ Actualment un mercat global **amenaça** la producció de conreus sense valor afegit i sense diferenciació, enfront de països tercers que produeixen els mateixos productes en fresc però amb uns condicionants (agronòmics, econòmics i ambientals) més favorables. Aquesta amenaça és la que cal combatre, enfortint les fortaleses i les oportunitats que la situació i el moment actual requereixen.
- ▶ L'espai agrari realitza funcions positives de tipus **mediambiental** (pulmó verd, equilibri territorial, generador de paisatge, etc.), **econòmic** (està ocupat per explotacions agrícoles que desenvolupen una activitat econòmica) i **social** (com a lloc d'ocupació de llauradors, i d'espai cultural i d'esbarjo dels ciutadans pel que fa a les zones conreades).
- ▶ La preservació de l'espai agrari no es pot fer sense una agricultura econòmicament **viable**, i aquesta no és possible sense **llauradors i llauradores** que realitzin la seva activitat, sigui a temps complet o a temps parcial, amb unes condicions d'**estabilitat**, amb perspectives de futur, i que obtinguin unes rendes adequades.

ANTECEDENTS

- ▶ **Abandonament de l'activitat agrària** per baix rendiment econòmic de les explotacions.
- ▶ **Afectació** de les funcions de l'espai agrari en el terme municipal.
- ▶ **Deteriorament** del territori agrari.
- ▶ **Pèrdua** de la qualitat paisatgística.
- ▶ **6%** de la població activa és llauradora professional.
- ▶ Mercat global presenta molts **reptes i amenaces** a la nostra agricultura.
- ▶ Ofici d'agricultor **gens valorat** i sense **relleu generacional**.
- ▶ L'espai agrari realitza funcions mediambientals, econòmiques, socials, culturals i estètiques.
- ▶ L'activitat agrària **ha de ser viable**, digna i sostinguda.
- ▶ Alta especialització en la citricultura i poca variabilitat, agricultura poc o gens resilient.

ÉS LA SOLUCIÓ UN PLA DE DESENVOLUPAMENT AGRARI SOSTENIBLE PER AL MUNICIPI D'OLIVA?

- ▶ La resposta és que **sí**, si més no és un instrument que determina quines **accions** s'han de dur a terme per part de l'**Ajuntament**, per assolir l'objectiu de **recuperar** el patrimoni agrari o almenys mantenir-lo.
- ▶ En definitiva, és un **full de ruta** que aplicant les diferents actuacions que en ell s'establiran, han de generar eixe **canvi** de model propici de recuperació. Es busca en un **període** determinat de temps, generar **facilitats** d'impacte necessàries per a que els diferents actors potencials agraris, **transformen** l'entorn i sigui l'eclosió d'una nova dinàmica de **recuperació i valorització** del patrimoni agrari.
- ▶ Cal entendre que aquest tipus de plans estratègics requereixen d'un esforç **energètic** (dedicació i compromís) i **econòmic** per veritablement complir amb el pla d'accions, i és per això que aquest full de ruta (PEDAS) s'ha d'aprovar en **consens** i que tots els **partits polítics** que representin la ciutadania, vegin en ell un **model de canvi** positiu per al municipi tal i com es justifica anteriorment.

Un cop es faci una diagnosi inicial del medi agrari, es podran establir objectius i estratègies que han de permetre plantejar accions concretes per tal de:

- ▶ Un cop es faci una diagnosi inicial del medi agrari, es podran establir **objectius i estratègies** que han de permetre plantejar accions concretes per tal de:
  - **Dinamitzar** el sector agrari local.
  - Incidir en la **millora** de la **qualitat** de vida dels veïns en un entorn més ordenat i naturalitzat.
  - Trobar **noves fórmules** que millorin la viabilitat de la agricultura.
  - **Recuperar** l'entorn agrari de les nostres **muntanyes** i els seus **marges** de pedra seca.
  - **Facilitar** de ferramentes els projectes transformadors i que poden servir de punta de llança per altres actors potencials i generar així el **canvi de model** necessari.
  - **Motivar** en la mesura de les possibilitats els diferents actors potencials.
  - Donar noves **sortides professionals** i millorar la qualitat del **mercat laboral**.
  - Avançar cap a un model productiu més **sostenible** a nivell ambiental, social i econòmic.

OBJECTIU DEL PLA ESTRATÈGIC DE DESENVOLUPAMENT AGRARI SOSTENIBLE D'OLIVA

- ▶ Aquest punt del document és en definitiva la resposta del perquè és fa el PEDAS, i va lligat a la justificació del document a partir de la preocupació de l'Ajuntament de d'Oliva.
- ▶ A partir de les diferents línies estratègiques de l'anterior punt, es redacta l'objectiu del PEDAS, aglutinant les mateixes en un únic paràgraf, per tal de dirigir l'energia d'una manera ordenada per al seu assoliment. El document definitiu ha de permetre obtenir unes mesures valorades econòmicament, que implementant-les en un espai de temps, han d'assolir l'objectiu general per revertir la situació actual.
- ▶ A continuació es redacta l'objectiu general:

Consolidar i facilitar la “continuitat” de l'activitat agrària, inclús la recuperació de les parcel·les ermes i abandonades per la millora del paisatge i de l'entorn, facilitant la implementació de projectes generadors de llocs de treball i la valoració de l'agricultura municipal amb el que això comporta.

CRONOGRAMA

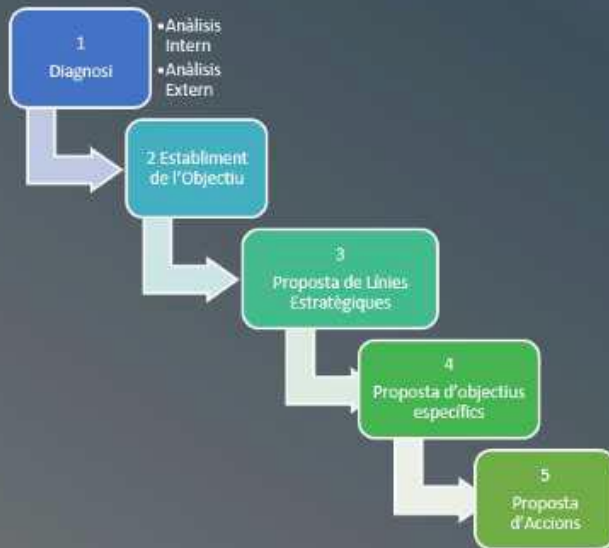
PLA DE DESENVOLUPAMENT AGRARI PARTICIPATIU

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA

PROCÉS PARTICIPATIU DEL PLA

A través de metodologies participatives cal iniciar la diagnosi del sector a fi i efecte d'aconseguir els progressos i millores proposades.

Reunions Municipals:

Tècnics Municipals.

Càrrecs Electes.

Socis de la cooperativa agrària i de la CCRR.
Associacions lligades a l'agricultura i medi natural

Experts locals en temes agraris.

Veïns del municipi.

Altres.

Reunions Grups Temàtics:

Experts

Interessats en la temàtica o el procés → actors generadors del canvi.

Estructura inicial de desenvolupament participatiu del Pla.

OBJECTIUS de la diagnosi

DIRECTAMENT

- ▶ **Conèixer** l'estat actual del sector agrícola.
- ▶ **Detectar** les principals problemàtiques i oportunitats del territori agrari.
- ▶ **Establir** objectius i línies estratègiques per **millorar i mantenir** l'entorn agrari del municipi
- ▶ **Posicionar** l'agricultura municipal en el moment actual.
- ▶ De manera participada conèixer, **analitzar i sintetitzar** les diferents posicions envers l'agricultura municipal.
- ▶ **Agrupar** els diferents outputs del treball de recerca (participat) en pilars estructurals per tal de transformar-los en línies estratègiques a treballar.
- ▶ **Fixar** un objectiu consensuat per el Consell Agrari Local per al manteniment i millora de l'entorn agrari d'Oliva.

RESUM

- ▶ Realitzar una **primera fase** analítica de diagnosi socio-agraria que permeti fixar un objectiu consensuat per els diferents actors implicats i les seves línies estratègiques.
- ▶ Aquest **primer diagnòstic** ens permetrà plantejar la fixació d'un **objectiu** i les **línies estratègiques** que han de permetre assolir-lo, serà la base de treball per entendre i **posicionar l'agricultura municipal** i serà el punt de partida per qüestionar-se estratègies per tal de mantenir i millorar l'entorn agrari (paisatge) del municipi.

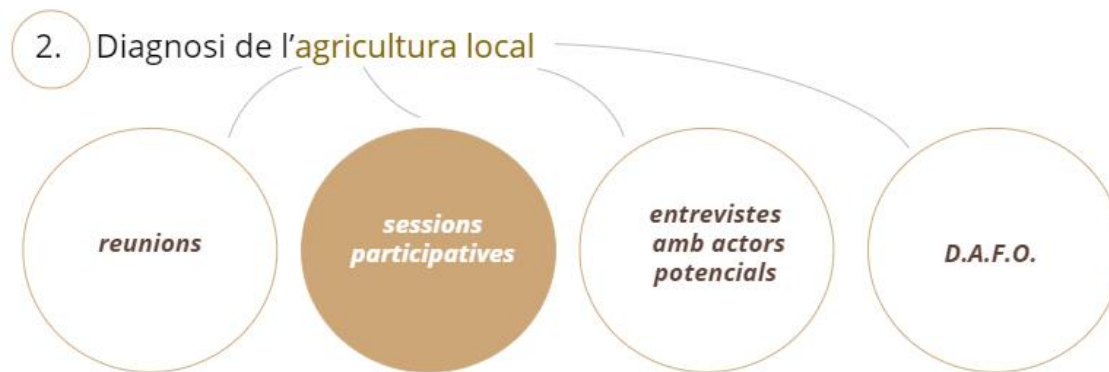

SI NO SABEM
ON ANEM,
ÉS PROBABLE
QUE NO
ARRIBEM
ENLLOC.

METODOLOGIA

ESTUDI GENERAL I SECTORIAL DE LA COMARCA DE LA SAFOR I DEL MUNICIPI D'OLIVA

- ▶ Per tal de posicionar i situar el municipi d'Oliva com a unitat homogènia dintre del mapa, cal analitzar sectorialment tant la comarca com el propi municipi.
- ▶ Aquesta primera visual ens ajuda a diagnosticar el sector agrari de manera inicial.

Diagnosis de l'agricultura local, amenaces i fortaleeses (DAFO).

► *Primera diagnosi*

Quan arribem aquí i per tal de realitzar una primera diagnosi com a punt de partida, aquesta s'analitza des d'una vessant **analítica** i més **practica** de visites **in-situ** a les diferents partides agràries del municipi, **converses** amb la ciutadania (majoritàriament actors potencials) i la seva percepció de la problemàtica, que d'alguna manera ens agruparan les **causes** i els **efectes** tant de l'espai com del sector agrari municipal.

► *Febleses i fortalezes específiques del municipi*

A partir de la diagnosi inicial, es durà a terme un anàlisi **DAFO** (Febleses, Amenaces, Fortalezes i Oportunitats) que permetrà identificar els motors i frens **interns** de l'agricultura d'Oliva i els aspectes **externs** que poden ajudar a **impulsar** o **limitar** les seves actuacions.

El reconeixement dels punts **febles i forts** d'Oliva en relació a la seva agricultura i el seu entorn rural, així com els **reptes i oportunitats** als quals s'enfronta en els pròxims anys, ens ajudaran a prendre **mesures** a partir del coneixement actual.

Fixació de les línies estratègiques i objectiu per a la millora agrària d'Oliva.

- ▶ Permetrà a partir d'una **diagnosi** de la situació actual, informació generada per els col·lectius i l'**anàlisi** dels diferents grups estratègics, **identificar** les principals **necessitats** i **problemes** que afecten la capacitat de construir un sector agrícola sostenible i contemplar **línies estratègiques** que puguin generar consens en la concreció de l'**objectiu** per la millora de l'agricultura municipal d'Oliva. Aquesta concreció es dirigeix per personal extern i expert en el sector, coneixedor d'experiències positives implementades en altres municipis.

Avui que farem a més de la presentació?

- ▶ Una enquesta dirigida al actors del municipi per tal d'obtenir inputs del sector agrari i de l'entorn.
  - Aquesta enquesta pot ser nominativa o anònima.
  - Serà per identificar problemàtiques i possibles solucions.
  - Així com valorar la motivació dels actors sectorials i reforçar l'objectiu fixat.

 AGRICULTURA AJUNTAMENT D'OLIVA	 PROENHEC CENTRALITZADORA ESTRELLADA	Nom i cognoms (Voluntari):
Títol de l'activitat: sessions participatives.	Sessió: núm. 1	Data: 14/07/2020

DIAGNOSI DE L'AGRICULTURA D'OLIVA. SITUACIÓ ACTUAL I ESTRATÈGIES DE MILLORA

Descripció de l'activitat: Diagnosi i solucions a futur / qüestionari obert i individual

Activitats a realitzar:

1. Enumera els problemes de fagricultura local
2. Desenvolupa les solucions a continuació.

Problemes:	Solucions (Accions):
-------------------	-----------------------------

Situa't a d'aquí a 10 anys i descriu l'Oliva, com a terme, que t'agradaria veure. Agrícola i mediambientalment parlant.

Pots fer-ho com vulguis; simplement enumerant característiques o descrivint-les amb detall.

Moltes gràcies per la seva col·laboració.

**MOLTES GRÀCIES PER
L'ASSISTÈNCIA I DIR-VOS
QUE AÇÒ CONTINUA!**